

Fra: Håvard Pedersen
Sendt: onsdag 14. oktober 2020 17.22
Til: Knut Johansson; Esben Kirk Hansen; Lillomarkas Venner
Kopi: Elin Gerd Langsholt; Grete Marstein; Ulrike Jüse; Eva Hermstad; Frode Oddvar Hansen; Tore Faller; Rolv Norum; Unni Pedersen; bård Tveter; Eirik Holten; Jacob Erstad; Silje Hauge; Dan Brovold; Frank Thomassen; Karianne Johansson; Bjørnar Johansen; Kim Steinar Kjærner-Strømberg; Egil Bendiksen; Jon K. Christiansen; Magne Lindholm
Emne: Klage på ødeleggelse av viktig kulturminne i Lillomarka
Vedlegg: 120. Gruveveien sept 2012-2 007 (18).jpg; IMG466_C.JPG; IMG_7637.JPG; IMG_7639.JPG; IMG_7645.JPG; IMG_7643.JPG; IMG_7644.JPG

Til Bymiljøetaten, Nordmarka Distrikt og Lillomarkas Venner.

Kopi: Byantikvaren ved Silje Hauge, Groruddalern Historielag ved Dan Brovold Lillomarkas Venners styremedlemmer og andre engasjerte enkeltpersoner

Undertegnede ble av styremedlemmer i Lillomarkas Venner oppfordret til å ta en nærmere titt på gå hogst langs Gamle Gruveveien mellom Linderud gruver og Alunsjøen i Lillomarka.

Da jeg kom til stedet i dag 14. okt., var hogsten avsluttet, tømmeret kjørt ut og en parkert gravemaskin hadde planert ut hjulspor de nederste ca 100 m mot Alunsjøen, - et arbeide som sikkert skal fortsettes de resterende 500 m opp til Linderud gruver.

Det er med stor beklagelse at jeg må konstatere total og fullstendig unødvendig ødeleggelse av det 220 år gamle kulturminnet Gamle Gruveveien, med pågående helt mislykket reparasjon med gravemaskin.

Den 600 m lang Gamle Gruveveien ble anlagt ca 1880 for å transportere malm fra Linderud gruver og ned til Alunsjøen hvor Det Gotthalfske kobberverk lå i motsatt ende av sjøen. Veien ble bygget for hestetransport med vogn (på vinterstid trolig slede). For å tåle vognenes tunge last ble veien solid oppbygget med stein og med slett overflate og solide kanter. Veien er naturligvis bygget for hånd ut ifra datidens kunnskaper om hvordan bygge en vei som skulle ha lang levetid, tåle store belastninger utifra datidens målestokk, og samtidig drenere vekk vann og ikke synke ned i bløtt underlag. Helt fram til nå har man kunnet glede seg over datidas byggekunst ved at veien har ligget like plant å vedlikeholdsfri gjennom 220 år!

Ved hogsten langs veien er det nyttet hogstmaskin og til uttransport stor lassbærer.

Det burde være innlysende at en slik vei ikke tåler vekten av så tungt maskinelt utstyr. Veien er kjørt totalt i stykker over hele sin lengde, og særlig ille er det at maskinens bredde har resultert i at kantsteinene begge sider er til dels klemt ned, til dels skjøvet ut til siden. Flere steder har maskinene gravd seg ned i veien.

Liker innlysende bør det være at man kan ikke reparere en gammel håndbygd vei med gravmaskin! Maskinen fyller nå igjen med bløt jord hjulspor og andre fordypninger. Det ser "pent" ut utenpå. men når man går på veien der gravmaskinen har vært. så synker man flere steder ned i gjørme til ankelen. Veien ble anlagt med stein og ikke jord for at hester, last og folk skulle kunne forflytte seg på fast underlag til alle årstider. Ved å bruke humusrik og finkornet jord som reparasjonmateriale som i dette tilfellet, tas veien helt ut av sin historiske kontekst samt at til regnværperioder vil veien være klinete å gå.

Bymiljøetaten, avd. Nordmarka Distrikt har ingen unnskyldning for dette skadeverket. Gamle Gruveveiens historie har vært kjent i flere tiår ved at veien i lang tid har vært utstyrt med etatens kulturminneskilt. Den har også i lang tid vært omtalt og kartfestet på den kulturminneoversikten jeg selv har utarbeidet som skogoppsynsmann i etaten, og hvor etaten hat mottatt jevnlig oppdateringer. Linderud gruve står oppført som industriteknisk kulturminne på Byantikvarens Gule Liste, og veien må ses som en del av dette kulturminnet. Det finnes heller ingen andre tilsvarende gamle veianlegg for malmtransport i Lillomarka. Bymiljøetaten har kompetent mannskap til å ha kunnet utført hogsten manuelt, og disponerer etaten for tida ikke hestekjører eller lett traktorutstyr for framkjøring av tømmer på sårbare områder (som det er en god del av i kommuneskogen), så bør etaten sørge for at slikt utstyr er tilgjengelig.

Jeg vil anta at jobben ikke var større enn ar den ble gjort på en dag. Bymiljøetaten brukte altså en dag på å ødelegge en gammel historisk vei som harr stått seg i 220 år. Dette er bare tragisk.

Hilsen

Håvard Pedersen

Vedlegg:

Bilde 1: Et eldre foto fra nedre del av veien.

Bilde 2: Et eldre bilde fra øvre del av veien. (Her er også veien blitt litt nedkjørt etter at en lassbærer var en tur her.)

Bilde 3. Samme sted som bilde nr 2, men fra 14. okt 2020

Bilde 4. Fra 14 okt 2020. Hvordan maskiner har klemt ned veien på hver side.

Bilde 5. Eksempel på hvordan kantstein er blitt skjøvet ut på siden

Bilde 6: Etter utjevning med gravemaskin. Vi ser dype merker av fotspor i den gjørma som maskinen etterlater seg i veien.

Bilde 7: Nærbilde av dypt fotspor midt i veien der gravemaskinen har jevnet ut

(Alle bilder: Håvard Pedersen. Kan brukes ved videre oppfølging av saken)